

Datum
2026-10-27

Diarienummer
RS/261766

Ert Datum
2026-08-13

Er beteckning
KN2026/01494

Svar på remiss från Klimat- och näringslivsdepartementet gällande promemorian Energiplanering i kommuner och regioner och en mer energieffektiv offentlig sektor

Region Värmland har fått tillfälle att lämna svar på rubricerad remiss från Klimat- och näringslivsdepartementet och vill lämna följande synpunkter.

Sammanfattning

Region Värmland tillstyrker i huvudsak förslagen i promemorian. Regionen ser positivt på att regelverket för energiplanering moderniseras och att energieffektivisering får en tydligare roll i planeringen.

Samtidigt finns det delar av förslaget som behöver förtydligas. Det gäller framför allt definitionen av offentliga organ, rapporteringsskyldigheten, frågor om sekretess och säkerhet samt förutsättningarna för genomförandet.

Region Värmland anser att rapporteringskraven så långt som möjligt bör samordnas med befintlig rapportering. Det behöver också bli tydligare hur rapporteringen ska hanteras för verksamheter som finansieras och administreras gemensamt av flera kommuner eller regioner.

Region Värmland delar inte promemorians bedömning att den tillkommande administrativa belastningen för regionerna är försumbar. Det kan krävas både juridiska bedömningar och administrativt arbete för att identifiera vilka juridiska personer som omfattas av definitionen av offentliga organ.

Regionen vill också framhålla att energiplaneringen bör ha fokus på själva planeringsprocessen och inte bara på att det finns ett formellt dokument.

4.3 Kommunala energiplaner – 3–6 §§ förslaget till lag om energiplanering i kommuner och regioner

Region Värmland tillstyrker att den kommunala energiplaneringen moderniseras.

Regleringen bör dock lägga större vikt vid energiplaneringen som process och inte bara på förekomsten av en energiplan. En fungerande energiplanering förutsätter bland annat samverkan, uppföljning och möjlighet att anpassa planeringen när förutsättningarna förändras.

Datum
2026-10-27

Darienummer
RS/261766

Det bör också finnas utrymme att skilja mellan ett politiskt beslutat strategiskt dokument med övergripande mål och inriktning och mer operativa handlingsplaner som kan hanteras inom förvaltningen.

Många kommuner kommer sannolikt att behöva stöd i genomförandet, till exempel i form av vägledning, samordning och praktiskt metodstöd.

Enligt 18 § förslaget till förordning om energiplanering i kommuner, regioner och statliga förvaltningsmyndigheter ska Statens energimyndighet vägleda kommuner och regioner i frågor om lagens tillämpning. Region Värmland ser positivt på detta men anser att det också behöver finnas förutsättningar för stöd och samordning på regional nivå.

4.5 Planering av energieffektiviseringsåtgärder i offentlig sektor – 7 § förslaget till lag om energiplanering i kommuner och regioner

Region Värmland ser positivt på att energieffektivisering får ett ökat fokus.

Kommuner och regioner ska enligt förslaget i en långsiktig plan redovisa de åtgärder för effektiv energianvändning som planeras i verksamheten.

Kravet bör så långt som möjligt kunna hanteras inom befintliga styr- och planeringsprocesser. Nya krav bör inte leda till parallella planer eller administrativa processer om motsvarande uppgifter redan finns i befintliga system.

Detta bör också beaktas när Statens energimyndighet med stöd av 10 § förslaget till förordning om energiplanering i kommuner, regioner och statliga förvaltningsmyndigheter meddelar närmare föreskrifter om redovisningen.

4.6 Deltagande från berörda och allmänheten i energiplaneringen och uppgiftsskyldighet – 13 och 15 §§ förslaget till lag om energiplanering i kommuner och regioner

Allmänhetens deltagande – 13 §

Region Värmland anser att bestämmelsen behöver tillämpas med hänsyn till säkerhets- och beredskapsintressen.

Energiplaneringen kan innehålla uppgifter om energiförsörjning, reservkraft, robusthet, infrastruktur och samhällsviktiga verksamheter. Sådana uppgifter kan vara känsliga ur säkerhets- och beredskapssynpunkt.

Det behöver därför tydliggöras hur kraven på offentliggörande och deltagande ska tillämpas när planen innehåller uppgifter som omfattas av sekretess eller annars är skyddsvärda.

Uppgiftsskyldighet – 15 §

Datum
2026-10-27

Diarienummer
RS/261766

Region Värmland anser att förhållandet mellan uppgiftsskyldigheten och regler om sekretess och skyddsvärd information behöver förtydligas.

Förslaget innebär att den som i yrkesmässig verksamhet använder, producerar, distribuerar eller lagrar energi i vissa fall ska lämna de uppgifter som kommunen behöver för sin energiplanering.

Det behöver vara tydligt vilka uppgifter som kan begäras in och hur bestämmelsen ska tillämpas när uppgifter omfattas av sekretess eller annars är känsliga ur säkerhets- eller beredskapssynpunkt.

4.7 Minskad energianvändning i offentlig sektor – 2 och 16 §§ förslaget till lag om energiplanering i kommuner och regioner samt 15–16 §§ förslaget till förordning om energiplanering i kommuner, regioner och statliga förvaltningsmyndigheter

Definitionen av offentliga organ – 2 §

Region Värmland anser att tillämpningen av definitionen av offentliga organ behöver förtydligas.

Definitionen innebär att även andra enheter än kommunen eller regionen kan omfattas om de direkt finansieras och administreras av en kommun eller region och inte är av industriell eller kommersiell karaktär.

Av promemorian framgår att det kan krävas bedömningar i det enskilda fallet för att avgöra vilka kommunala och regionala bolag och andra enheter som omfattas.

Det innebär att regionerna kan behöva kartlägga och bedöma bolag, stiftelser, kommunalförbund och andra närstående juridiska personer utifrån lagens kriterier. Det behövs därför tydlig vägledning för hur dessa bedömningar ska göras.

Rapportering av energianvändning – 16 §

Region Värmland anser att rapporteringsskyldigheten behöver förtydligas och utformas så att den administrativa belastningen begränsas.

Enligt 16 § i lagförslaget ska kommuner och regioner lämna uppgifter om den årliga energianvändningen i verksamheter som bedrivs av offentliga organ. Enligt 15 § i den föreslagna förordningen ska uppgifterna lämnas till Statens energimyndighet. Energianvändningen i kollektivtrafik ska inte omfattas. Statens energimyndighet får enligt 16 § i förordningen meddela ytterligare föreskrifter om rapporteringsskyldigheten och om undantag från denna.

Rapporteringen bör så långt som möjligt utgå från uppgifter som redan samlas in och rapporteras. Nya rapporteringssystem bör undvikas om samma uppgifter kan hämtas från befintliga system eller rapporteringsvägar.

Datum
2026-10-27

Darienummer
RS/261766

Det behöver också framgå vilka uppgifter som ska rapporteras, på vilken organisatorisk nivå rapporteringen ska ske och hur uppgifter från olika offentliga organ ska hänföras till en kommun eller region.

Gemensamt finansierade och administrerade offentliga organ

Region Värmland anser att rapporteringsskyldigheten behöver förtydligas när ett offentligt organ finansieras och administreras gemensamt av flera kommuner eller regioner.

Ett konkret exempel är kommunalförbundet Svensk Luftambulans, där Region Värmland tillsammans med Region Dalarna, Region Norrbotten och Region Västerbotten är medlemmar. Förbundet bedriver ambulanshelikopter verksamhet för medlemsregionernas räkning och kan omfattas av definitionen av offentligt organ.

Om så är fallet framgår det inte tydligt hur energianvändningen ska rapporteras. Det behöver klargöras om uppgifterna ska lämnas av kommunalförbundet, av en av medlemsregionerna eller fördelas mellan medlemsregionerna. Om uppgifterna ska fördelas behöver det också framgå enligt vilken princip.

Regleringen behöver utformas så att samma energianvändning inte rapporteras flera gånger och så att ansvaret för rapporteringen är tydligt.

4.8 Föreläggande och överklagande – 19 § förslaget till lag om energiplanering i kommuner och regioner samt 17 § förslaget till förordning om energiplanering i kommuner, regioner och statliga förvaltningsmyndigheter

Region Värmland anser att det behöver vara tydligt vad som krävs för att en kommun eller region ska anses ha fullgjort sina skyldigheter enligt lagen.

Statens energimyndighet föreslås få besluta om förelägganden när en kommun inte har lämnat in en fullständig och aktuell energiplan eller när en kommun eller region inte har lämnat de uppgifter som krävs.

Det behöver också tydliggöras vilka följder det får om en kommun inte följer ett föreläggande.

6.8 Uppgiftsskyldighet – 18 § förslaget till förordning om den offentliga sektorns inköp av energieffektiva varor, tjänster och byggnader

Även denna uppgiftsskyldighet innebär ett administrativt arbete för kommuner och regioner.

En upphandlande myndighet eller enhet som inte är en statlig myndighet ska enligt 18 § på begäran av Statens energimyndighet lämna uppgifter om hur kraven i lagen och anslutande föreskrifter uppfylls.

Datum
2026-10-27

Diarienummer
RS/261766

Region Värmland anser att även denna rapportering så långt som möjligt bör utgå från befintlig dokumentation och befintliga system. Parallella rapporteringsvägar bör undvikas.

7 Ikraftträdande- och övergångsbestämmelser

Region Värmland anser att genomförandetiden behöver ge kommunerna bättre förutsättningar att uppfylla de nya kraven.

Kommunala planerings- och beslutsprocesser tar tid. Det kan handla om att ta fram underlag, samverka med andra aktörer, genomföra remisshantering och bereda ärenden politiskt. För vissa kommuner kan det också krävas ny kompetens eller ytterligare resurser.

Region Värmland anser att de föreslagna ikraftträdandebestämmelserna är för snäva i förhållande till dessa processer. Genomförandetiden behöver därför bedömas utifrån de faktiska förutsättningarna att uppfylla kraven.

8.3 Andra alternativ för att uppnå syftet

Region Värmland anser att ansvarsfördelningen för den regionala energiplaneringen behöver tydliggöras.

Promemorian konstaterar att regionernas roll i energiplaneringen är oklar och att ansvarsfördelningen mellan regioner och länsstyrelser behöver utredas vidare.

Region Värmland ser behov av ett tydligare ställningstagande i frågan om regional energiplanering. Regionerna har genom ansvaret för regional utveckling ett regionalt perspektiv och kan bidra till samordning mellan kommuner och andra aktörer.

Det behöver samtidigt vara tydligt vilket ansvar som ska ligga på regionerna, länsstyrelserna respektive statliga myndigheter.

8.6 Konsekvenser för kommuner, regioner och statliga förvaltningsmyndigheter

Region Värmland delar inte promemorians bedömning att den tillkommande administrativa belastningen för regionerna är försumbar.

I promemorian anges att regionernas tillkommande administrativa börda bedöms som försumbar eftersom ansvarsområdena är få och tydligt avgränsade. Samtidigt anges att det kommer att krävas bedömningar från fall till fall för att avgöra vilka kommunala och regionala bolag som utgör offentliga organ.

Inför den första rapporteringen kan regionerna behöva kartlägga bolag, stiftelser, kommunalförbund och andra juridiska personer och därefter bedöma vilka av dessa som omfattas av definitionen av offentliga organ. Detta kan kräva både juridiska bedömningar och administrativt arbete.

Datum
2026-10-27

Diarienummer
RS/261766

Därtill kommer arbetet med att inhämta, sammanställa, kvalitetssäkra och rapportera uppgifter om energianvändning.

Region Värmland anser därför att de administrativa konsekvenserna för regionerna bör analyseras närmare.

Åsa Johansson
Regionstyrelsens ordförande